

بخش آموزش رسانه تفریحی سنتر

کلیک کنید www.tafrihicenter.ir/edu

 نمونه سوال گام به گام

 امتحان نهایی جزوه

 دانلود آزمون های آزمایشی

درسنامه درس چهاردهم

***دانش زبانی : گسترش واژه

به ترکیب های زیر توجه کنید .

الف	ب
هنگام رانندگی	وظیفه ی مردم
سردار لشکر	حادثه ی تلخ
قدرت بدنی	موفقیت های رزمندگان
شجاعت اخلاقی	ترس های نادرست

در ترکیب های ردیف (ب) صدای پایانی واژه های وظیفه و حادثه (ه ، ـ) است و صدای پایانی واژه های موفقیت ها و ترس ها صدای (آ) است . بنابراین باید بین دو صدای (—) حرف میانجی (ی) قرار بگیرد چون هیچ گاه دو صدا کنار هم قرار نمی گیرد . در ترکیب های ردیف (الف) آوردن حرف میانجی (ی) لازم نیست .

نکته : در زبان فارسی هیچ گاه دو صدا از شش صدای (آ ، ا ، أُ ، آ ، ای ، او) کنار هم قرار نمی گیرد ، اگر دوتا از این صداها بخواهند کنار هم بیایند باید یک حرف از پایین شهرک الفبا بین دو صدا قرار گیرد که به آن حرف میانجی می گویند و قبلا درباره ی حروف میانجی توضیح داده ایم .

مثال : شعله ی آتش — شعله + ی + آتش . خدای مهربان خدای + ی + مهربان .

در سخن گفتن و نوشتن گاهی با استفاده از صفت و مضاف الیه در مورد واژه ای توضیح می دهیم ، گسترش واژه در یک متن موجب درک بهتر آن می شود . علاوه بر این ، آن را دلنشین تر و گیراتر می سازد .

مثال : دانش آموز کتاب را برداشت ← دانش آموز کلاس پنجم مدرسه ی دخترانه ی صبا کتاب زیبای دوستش را برداشت

نکته : با دقت در بعضی از جمله های درس درمی یابیم که نویسنده برای توضیح بیشتر یک واژه آن را در حد نیاز گسترش داده است .

مثال : ریشه ی اصلی ترس های نادرست جهل و نادانی است .

در جمله ی بالا واژه های اصلی (صفت) ، ترس ها (مضاف الیه) ، نادرست (صفت) ، واژه ی ریشه را گسترش داده اند ، اگر نویسنده این واژه را گسترش نمی داد ، این جمله چندان مفهوم نبود .

بیشتر بدانیم

۱) گویندگان و نویسندگان ، گاهی در سخن و نوشته های خود از واژه های هم معنی استفاده می کنند که این کلمات هم معنی با (واو عطف) به هم مربوط می شوند مانند نکوهیده و ناپسند / جهل و نادانی .

۲) گزارش نویسی : گزارش نوشته ای است که نویسنده در آن به توضیح و بیان ویژگی ها و جزئیات شنیده ها و دیده های خود می پردازند . لازمه ی نوشتن یک گزارش خوب دیدن ، خوب شنیدن و دقت کردن در دیده ها و شنیده هاست . برای نوشتن گزارش ابتدا باید از گزارش های ساده و کوتاه شروع کنیم مانند گزارش انجام یک آزمایش در آزمایشگاه .

نکته ی مهم : خواندن گزارش های گوناگون از مجله و روزنامه و شنیدن و دیدن گزارش های رادیویی و تلویزیونی ما را در نوشتن گزارش تواناتر می کند .

برای نوشتن گزارش ، موارد زیر بهتر است رعایت شود :

- ۱) موضوع گزارش را معرفی کنید .
- ۲) مکان و زمان رویداد را بیان کنید .
- ۳) جزئیات رویداد را دقیق بنویسید .
- ۴) گزارش خود را مختصر و کوتاه بنویسید .
- ۵) فقط به اصل موضوع پردازید .
- ۶) منبع یا منابع را ذکر کنید .

تمرین

۱) از متن درس ۱۴ کلمات هم معنی را پیدا کن و بنویس ؟

۲) هردو کلمه را که به هم مربوط هستند به هم وصل کن و در جمله ای به کار ببر ؟

☐ متانت	☐ صحنه
☐ شیرین	☐ شجاعت
☐ نبرد	☐ کمال
☐ اخلاقی	☐ موفقیت های

۳) از درس ۱۴ ترکیب های وصفی و ترکیب های اضافی را پنج نمونه پیدا کن و در جدول زیر بنویس ؟

ترکیبِ اضافی	ترکیبِ وصفی

۴) شجاع چه کسی است ؟

۵) سه نمونه از ترس های موهوم که نباید به آنها بی اعتنایی کرد را بنویسید ؟

۶) درمورد یکی از رشته های ورزشی که دوست دارید یک گزارش بنویس ؟

تست های درس

۱) کدام گزینه « مفعول » دارد ؟

☐

ب) همه به شجاعت نیازمندیم

☐

الف) حرف راست و درست بگوییم

☐

د) از پزشک و درمان می ترسند

☐

ج) در دفاع از آن ، فداکار و نترس باشیم

۲) « مفعول » در جمله ی زیر کدام است ؟

- راه های مناسب پیروزی بر آن ها را جست و جو کند .

الف) آن ها ☐ ب) مناسب ☐ ج) پیروزی ☐ د) راه ها ☐

۳) کدام ترکیب با بقیه فرق دارد ؟

الف) پدیده های ترسناک ☐ ب) ترس های نادرست ☐ ج) جان هم نوع ☐ د) انسان شریف ☐

۴) « و » در کدام گزینه با بقیه فرق دارد ؟

الف) شجاع و نترس باشیم ☐ ب) از پزشک و درمان نترسیم ☐

ج) حرف راست و درست بگوییم ☐ د) برویم و غذا بخوریم ☐

۵) کدام گزینه جمع است ؟

الف) دروغین ☐ ب) آگاهی ☐ ج) حادثه ای ☐ د) بدان ☐

۶) در کدام گزینه نهاد غیرفاعلی نیست ؟

الف) این گونه افراد ترسو هستند ☐ ب) آنچه ناپسند و نکوهیده است ☐

ج) شجاعت نترسیدن نیست ☐ د) وقتی چراغ را روشن کنید ☐

۷) کدام گزینه با بقیه هم خانواده نیست ؟

الف) موفق ☐ ب) موفقیت ☐ ج) توفیق ☐ د) مافوق ☐

۸) کدام کلمه اسم جمع نیست ؟

الف) سپاه ☐ ب) لشکر ☐ ج) اطباء ☐ د) قوم ☐

۹) در عبارت زیر ۴ حرف وجود دارد ، چندتا از این ۴ حرف ، حرف ربط می باشند ؟

- انسان شریفی که در شعله های آتش فرو می رود تا جان هم نوع خود را نجات دهد شجاع است .

الف) ۴ ☐ ب) ۳ ☐ ج) ۲ ☐ د) ۱ ☐

۱۰) کدام گزینه غیرساده نیست ؟

الف) ترسناک ☐ ب) ایستادگی ☐ ج) نترس ☐ د) میکروب ☐

۱۱) گام اول به سمت شجاعت چیست ؟

الف) خنده بر ترس های دروغین ☐ ب) قدرت بدنی ☐

ج) شجاعت اخلاقی ☐ د) سلامت جسم و جان ☐

۱۲) برای اضافه کردن « ب » به کدام کلمه ی زیر ، از حرف میانجی « ی » باید استفاده کرد

الف) خورد ☐ ب) رسان ☐ ج) خواهیم ☐ د) انداخت ☐